

sions es plantegen noves qüestions no esmentades amb anterioritat al text que pretenen explicar les fosques incidències a la ciutat dels esdeveniments històrics coneguts a més alts nivells. Les hipòtesis d'E. Sanmartí són plenes d'enginy però malauradament són ara per ara un punt que té basaments massa teòrics als quals, almenys com a plantejament, l'autor no hi vol renunciar car a les darreres pàgines una *addenda et corrigenda* molt honesta posa al dia l'estat de la qüestió sobre tres dels punts plantejats a la tesi: a) el problema topogràfic de la situació del nucli indígena, b) el problema de les restes preceràmiques de la ciutat romana, i c) el de la interpretació de la llegenda monetar *QUAIC*. Les darreres investigacions duen a l'autor a reafirmar-se en les seves conclusions pel que fa als apartats a i b, i, en canvi, pel que fa al c, les noves propostes cronològiques per a les monedes emporitanes i l'aparició d'una placa en bronze amb el càrrec de *quaestor in extenso* fan que l'autor es decideixi per interpretar les *Q.* i els *QUAIC* numismàtics com a abreviacions d'aquesta magistratura. L'*addenda* ve a corroborar així l'alt esperit científic i la claredat d'exposició que respira tot l'ingent treball dut a terme, que aporta sobretot noves solucions cronològiques i topogràfiques per a Empúries i trenca amb l'estancament que s'havia produït els darrers anys en l'elaboració d'àmplies i documentades monografies sobre nuclis tan transcendents en molts d'aspectes com són els d'*Emporion* i *Rhode*.

Isabel Rodà

C. GARCÍA GUAL
*Antología de la poesía
lírica griega. (Siglos VII-VI a. C.).*

Alianza Editorial, Madrid 1980
(El libro de Bolsillo 782), 143 pp.

Una important aportació per a la difusió de la poesia lírica grega és l'antologia que ens presenta el professor Carlos García Gual amb una selecció dels textos més representatius del període comprès entre els segles VII i IV a. C., on es situa el naixement de la poètica occidental. És en aquest moment de grans canvis i avenç cultural quan sorgeix la consciència d'individualitat en uns poetes que ja han deixat d'ésser l'expressió anònima de l'antic sentit de col·lectivitat.

La selecció reflecteix la riquesa i originalitat dels motius essencials d'aquesta poesia, com són l'elogi de la joventut, la fugacitat del temps, la mort, la invitació a fruit de la vida, l'amor, el mar..., motius que es projectaran en la poesia posterior i que aquí podem contemplar amb tota la seva frescor i espontaneïtat.

El volum s'obre amb un interessant pròleg on l'autor fa unes reflexions sobre la dificultat que suposa per al traductor, especialment en poesia, aconseguir un reflectiment fidel del text original, tot i que la fidelitat ha d'ésser el seu objectiu fonamental i, a continuació, justifica els criteris de selecció emprats per aquesta Antologia que segueix l'edició d'E. Diehl.

Tot seguint la divisió del llibre, en la primera part destinada als iambògrafs i elegíacs arcaics trobem l'elegia d'eco homèric i d'exhortació al com-

bat de Cal·lí i Tirteu, els iambes de cinisme antièpic d'Arquíloc, el pessimisme a voltes misogin de Semònides, la poesia amorosa i melancòlica de Mímnerm, els iambes d'ambient picaresc d'Hiponacte, Soló i la seva poesia de justificació política, l'expressió filosòfica feta poesia per Xenòfanes, els poemes del presocràtic Empedòcles i, finalment, les elegies de Teognis de Mègara amb la seva aferrissada defensa de l'aristocràcia tradicional.

Seguidament es recull la lírica monòdica representada per la poesia delicada i d'exquisida sensibilitat de Safo, el món poètic d'Alceu, més impetuós i violent, i els coneguts tòpics d'Anacreont: el vi i l'amor.

La tercera part conté el cant coral. D'aquesta lírica refinada que celebra les festes ciutadanes i les victòries atlètiques es troben fragments d'Alcman, Estesícor i Íbic, així com dels grans mestres de la lírica coral: Simònides, considerat l'inventor dels Epínicis, Píndar, l'autor per excel·lència dels cants triomfals i Baquilides «el rossinyol de Ceos».

L'antologia finalitza amb dos breus capítols dedicats a composicions de la lírica popular i també a poemes solts de pensadors del segle IV.

A cadascun dels poetes s'hi dediquen unes breus notes introductòries on s'exposen els trets més característics de la seva producció.

Els especialistes de la matèria potser enyoraran el text grec i un aparat crític, però és aquesta una obra sense pretensions d'erudició, tot i que és evident el seu fonament filològic, i per altra banda aquesta limitació afavoreix el format reduït i manejable del llibre que, ben segur, contribuirà a ampliar

el cercle de lectors habituals d'aquesta poesia i que els ja habituals disposin d'una nova versió dels primers poetes lírics d'Occident.

Per acabar hem de referir-nos a l'excel·lent traducció del professor García Gual, amb la qual sens dubte l'autor aconsegueix el seu propòsit preliminar: «tal vez se rescate en nuevas palabras el dolorido sentir, las imágenes esenciales, la personalidad individual del poeta originario».

Lidia Martínez Flores

D. CONDOM I GRATACÒS *Llatí BUP, 2n.*

S.A. Casals d'Edició i Llibreria.
Barcelona, 1980. 334 pp.

No fa gaire FAVENTIA (vegi's el 1er fascicle del segon número) es feia ressò de la reaparició de la *Sintaxi llatina* d'E. Valentí Fiol, manual «clàssic» per a l'ensenyament del llatí als estudiants de batxillerat, que ha estat posat al dia per P.L. Cano i traduït per J. Medina. Avui, però, volem cridar l'atenció sobre un altre manual de batxillerat destinat sens dubte a esdevenir igualment modèlic. Ens referim a *Llatí BUP 2n*, obra deguda a Dolors Condom i Gratacòs, catedràtica de l'INB «J. Vicens Vives» de Girona, amb qui han col·laborat Mª Teresa Codina, Jordi Geli i Mª Àngels Anglada.

El llibre es desenvolupa en vint-i-cinc capítols perfectament estructurats per tal que els alumnes que s'atansen per primera vegada a l'aprenentatge